

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 254/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **CASSARUS s. r. o.**, Železničiarska 24, Prešov, IČO 36 572 969, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou IURISTICO s. r. o., Cimborkova 13, Košice, IČO 36 588 041, v mene ktorej koná advokát JUDr. Radoslav Rigo, LL.M., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 130/2020 zo 7. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 130/2020 zo 7. apríla 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti žalovanej zaplata sumy 21 024,04 eur. Svoj nárok odôvodňovala tým, že obchodná spoločnosť GMAC, s. r. o. (ďalej len „GMAC“) na ňu postúpila pohľadávku proti žalovanej na základe dohody o postúpení pohľadávok z 26. marca 2015. Obchodná spoločnosť GMAC síce túto pohľadávku proti žalovanej uplatnila v súdnom konaní, v ktorom bolo rozsudkom okresného súdu č. k. 28 Cb 20/2011 z 30. októbra 2013 (ďalej len „rozsudok z 30. októbra 2013“) aj v jej prospech rozhodnuté, ale tento rozsudok nikdy nenadobudol

právoplatnosť, pretože počas odvolacieho konania obchodná spoločnosť GMAC zanikla výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu a krajský súd konanie zastavil. Pochybením všeobecných súdov sťažovateľka nevstúpila do konania sp. zn. 28 Cb 20/2011 napriek tomu, že GMAC okresnému súdu doručila samotnú dohodu o postúpení pohľadávky i súhlas so vstupom sťažovateľky do konania.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 30 Cb 2/2017 z 19. marca 2020 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobe sťažovateľky vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť požadovanú sumu.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia prvoinštančného rozhodnutia bola existencia prekážky litispendencie. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v podstatnom uviedol: „*Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 28Cb/20/2011-159 zo dňa 30.10.2013 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 21.024,04 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 14 % ročne zo sumy 21.024,04 EUR od 14.1.2009 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a zaviazal žalovaného k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania. Keďže odvolacie konanie bolo odvolacím súdom zastavené, rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. Okresný súd Bratislava I odvolaním napadnutým Rozsudkom rozhodol o identickom nároku proti žalovanému vychádzajúcim z rovnakých skutkových tvrdení. Skutočnosť, že žalobca nevstúpil do konania vedeného pod sp. zn. 28Cb/20/2011 ako právny nástupca žalobcu neumožňuje žalovaného dvakrát zaviazat' z rovnakého právneho vzťahu i keď voči právnejmu nástupcovi žalobcu. Skutočnosť, že odvolací súd odvolacie konanie zastavil, je dôvodom pre vyznačenie právoplatnosti rozsudku č. k. 28Cb/20/2011-159 zo dňa 30.10.2013.*“

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka so záverom krajského súdu o právoplatnosti rozsudku z 30. októbra 2013 nesúhlasí, keďže k singulárnej sukcesii došlo pred rozhodnutím krajského súdu o zastavení konania, teda pred možným nadobudnutím právoplatnosti prvoinštančného rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázala na § 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého je výrok právoplatného rozsudku záväzný pre strany a pre právnych nástupcov, ktorí sa nimi stali po právoplatnosti rozsudku.

6. Podľa názoru sťažovateľky všeobecné súdy viackrát pochybili a celú situáciu procesne skomplikovali. Medzi tieto pochybenia sťažovateľka radila jednak to, že krajský súd konanie o odvolaní proti rozsudku z 30. októbra 2013 „iba“ zastavil bez toho, aby tento rozsudok zrušil, a tiež to, že okresný súd nerozhodol o jej vstupe do konania.

7. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka zároveň uviedla, že 29. júna 2022 podala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavnú sťažnosť i dovolanie. V tejto aj skoršej ústavnej sťažnosti

uviedla, že dovolanie podala „z dôvodu opatrnosti“. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 350/2022 z 12. júla 2022 ústavnú sťažnosť odmietol ako predčasne podanú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie sťažovateľky uznesením č. k. 1 Obdo 55/2022 z 18. januára 2023 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) ako neprípustné odmietol. Na základe týchto skutočností sťažovateľka považuje ústavnú sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu za podanú včas.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práv na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo prvoinštančné rozhodnutie zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. V napadnutom uznesení krajský súd vyslovil právne záväzný názor o existencii prekážky litispendencie.

9. Sťažovateľka uznesenie najvyššieho súdu, ktorým bolo jej dovolanie odmietnuté, ústavnou sťažnosťou nenapadla. S prihliadnutím na závery vyslovené ústavným súdom v uznesení č. k. II. ÚS 350/2022 z 12. júla 2022 však pristúpil k prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu.

10. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľky smeruje proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré nie je konečným rozhodnutím vo veci, ústavný súd po rozhodnutí vo veci sp. zn. II. ÚS 105/09 *mutatis mutandis* zastáva názor, podľa ktorého ak jeho rozhodovacia prax v minulosti spravidla nepripúšťala preskúvanie rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorými boli zrušené v odvolacom konaní rozsudky prvoinštančných súdov, s poukazom na to, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu nie je „konečným“ rozhodnutím vo veci a sťažovateľ má v každom prípade možnosť domáhať sa na ústavnom súde ochrany základných práv a slobôd podaním ústavnej sťažnosti proti konečnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré vzíde z konania nasledujúceho po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, je namieste na tomto názore zotrvať, avšak v záujme poskytnutia účinnej ochrany základným právam účastníkov civilného sporového konania nie bezvýhradne (m. m. III. ÚS 686/2017, II. ÚS 101/2019, III. ÚS 400/2020).

11. Prípady hodnými odlišného prístupu sú najmä prípady takých zrušujúcich rozhodnutí, ktorými bolo porušené základné právo sťažovateľa ústavne procesného charakteru. Odmietnutím preskúmania ústavnosti postupu odvolacieho súdu a napravenia pochybenia tohto druhu by bol totiž účastník vystavený v nasledujúcom konaní v niektorých prípadoch neodstrániteľným následkom aplikácie záväzného právneho názoru, ktorý je poznačený porušením ústavne procesných práv. Nebola by účinnou ochrana poskytovaná základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb ústavným súdom, ak by tento nemohol zasiahnuť a následky porušenia základných práv a slobôd odstrániť prv, ako skončí konanie vo veci konečným rozhodnutím akceptujúcim právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho rozhodnutí

postihnutom vadou spočívajúcou v porušení ústavne procesných práv účastníkov takéhoto konania (m. m. III. ÚS 46/2013).

12. Takto formulovaný a postupne sa stabilizujúci názor (napr. aj vo veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 508/2011, III. ÚS 686/2017, II. ÚS 101/2019, II. ÚS 433/2022) si pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto veci vyžaduje, aby ústavný súd skúmal, či právny názor vyslovený odvolacím súdom v napadnutom uznesení kladie v celej jeho šírke na ďalšie rozhodovanie v sťažovateľovej veci záväznú požiadavku vedúcu k porušeniu jeho označených práv, ktoré by pri prípadnom neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórneho rozhodnutia už neboli odstrániteľné.

13. Vychádzajúc z týchto úvah, posudzoval ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu predovšetkým z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti jeho odôvodnenia, pretože i uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky plynúce z viacerých čiastkových aspektov základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa prvoinštančné rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, musí dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká preň vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tiež jeho výrok musí mať potrebný právny základ v ustanoveniach nielen procesného, ale i hmotného práva, ako aj náležitú oporu v odôvodnení. Nerešpektovanie najmä týchto požiadaviek by pri neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórnych rozhodnutí všeobecných súdov vo veci samej už nebolo napravitel'né. Ústavný súd skúmal i to, či postup odvolacieho súdu má pre sťažovateľku v budúcnosti z hľadiska prípadného neskoršieho ústavno-súdneho prieskumu meritórneho rozhodnutia neodstrániteľné následky.

14. Ako z napadnutého uznesenia vyplýva, krajský súd zrušil a vrátil sťažovateľkinu vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Je síce pravdou, že vo svojom rozhodnutí vyslovil právny záver o existencii prekážky litispendencie, ktorým bude okresný súd viazaný, navyše tiež konštatoval, že *„Skutočnosť, že odvolací súd odvolacie konanie zastavil, je dôvodom pre vyznačenie právoplatnosti rozsudku č. k. 28Cb/20/2011-159 zo dňa 30.10.2013.“*

Z uvedeného vyplýva, že v ďalšom konaní bude mať sťažovateľka vytvorený dostatočný procesný priestor na hájenie svojich záujmov.

15. Uznesenie krajského súdu z hľadiska jeho odôvodnenia spĺňa ústavnoprávne požiadavky, ktoré sú naň kladené. Krajský súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré považoval odvolanie žalovanej za dôvodné, i dôvody, ktoré ho viedli k zrušeniu rozsudku okresného súdu.

Základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, teda musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 63/2018).

16. S prihliadnutím na uvedené nejde o prípad napĺňajúci predpoklady odôvodňujúce výnimočne preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré nie je konečnej povahy.

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označených práv sťažovateľky a postupom krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní žalovanej v ústavnoprávne relevantnej intenzite, odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

17. Už iba nad rámec uvedených záverov ústavný súd dodáva, že sťažovateľka kritizovala postup všeobecných súdov v tom, že nebolo rozhodnuté o jej vstupe do konania na podklade postúpenia pohľadávky. Táto čiastková otázka však už bola preskúmaná aj z úrovne ústavného súdu a uznesením č. k. I. ÚS 465/2017 z 20. septembra 2017 ako zjavne neopodstatnená odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu